Suomen Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

[Viite]

HE 61 2022 vp/ Hallituksen esitys eduskunnalle työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana olevien kuntien työttömyysturvaan liittyviä tehtäviä koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Kuntaliitto kiittää tilaisuudesta lausua huomionsa hallituksen esitykseen HE 61/2022 vp liittyen.

Yleisesti

Esityksen mukaan työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana oleville kunnille siirrettäisiin lisää toimivaltaa työnhakijan työttömyysturvaoikeutta koskevien työvoimapoliittisten lausuntojen antamiseen. Lisäksi kunnat antaisivat työttömyyskassoille ja Kansaneläkelaitokselle ilmoituksia työnhakijan lähtemisestä EU:n sosiaaliturva-asetuksessa tarkoitettuun työnhakuun toiseen EU- tai ETA-maahan tai Sveitsiin.

Uudenmaan TE-toimisto voisi esityksen mukaan antaa työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana olevien kuntien asiakkaita koskevia työvoimapoliittisia lausuntoja käsiteltävänä olevasta asiasta riippumatta hoitaessaan omaan toimivaltaansa kuuluvia valtakunnallisesti keskitettyjä työttömyysturvatehtäviä.

Tavoitteena on esityksen mukaan edistää kokeilualueen kunnan asiakkaana olevan henkilön työttömyysturva-asioiden käsittelyn viivytyksettömyyttä ja sujuvuutta sekä vahvistaa kuntien roolia työttömyysturva-asioissa. Tavoitteena on myös, että kokeilualueen kunnan asiakkaan työttömyysturva-asiat käsiteltäisiin pääasiassa joko kokeilualueen kunnassa tai valtakunnallisesti keskitettynä Uudenmaan TE-toimistossa.

CC BY

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

Kuntaliiton huomiot

Kuntaliitto pitää esitettyjä muutoksia toimivallan lisäykseen liittyen sinällään hyvin perusteltuina ja kannatettavina.

Koska esityksen mukaan asiointi TE-toimistoissa työttömyysturva-asioiden johdosta tulee kuitenkin vähenemään, korostuu resurssien tarkastelun tarve suhteessa TE-toimistoon entisestään.

Kuntaliitto haluaakin kiinnittää erityistä huomiota kuntakokeilujen resursointiin. Kokeiluun vaikuttavaa lainsäädäntöä on kokeilun käynnistymisen jälkeen muutettu kuntia enemmän velvoittavaksi ja työmääriä on kasvatettu. Kuntakokeilujen resurssilaskelmat tulee ottaa välittömästi uuteen tarkasteluun huomioiden kuntakokeilulakiin tehdyt muutokset, uusi pohjoismainen työvoimapalvelumalli, lomautusten vähenemiset ja työttömyyden kehitys. Niillä kaikilla on ollut vaikutuksia sekä TE-toimistojen että kuntakokeilujen asiakasmääriin. Myös Ukrainan tilannetta ja sen mahdollisia vaikutuksia työllisyyspalveluiden lisääntyneeseen tarpeeseen tulee seurata.

TEM onkin lähtenyt selvittämään asiaa kyselyn avulla.

Siihen vastaaminen on kuitenkin yksittäiselle kunnalle aivan mahdotonta, koska kuntakohtaisilla resurssoinneilla ei ole merkitystä isoilla kokeilualueilla, joissa tehtäviä on järjestelty ja resursseja jaettu useiden kuntien ja kuntaryppäiden kesken. Resursseja on silloin mahdoton laskea kuntakohtaisesti tuntematta koko alueen palvelumalleja. Tieto ei ole millään muotoa luotettavaa tai sitä ei voi vertailla kyselyn pohjata.

Nyt pitäisikin saada aikaiseksi asiantuntijaryhmä TEM- tilastoasiantuntijat/kunta-tilastoasiantuntijat sekä kuntien ja te-toimistojen substanssiasiantuntijat koolle arvioimaan valtion resurssoinnin jakautumista kokeilualueiden ja te-toimiston välillä muuttuneisiin asiakasmääriin nähden.

Tilannetta tulisi arvioida samalla tavalla kuin ennen kokeilun käynnistymistä ja uuden työvoimapalvelumallin resurssien laskennassa käytettiin

Kuntaliitto pitää lisäksi tärkeänä, että TE-hallinto tarjoaa riittävän perehdytyksen muuttuvaan lainsäädäntöön. TE-toimisto on käytännössä rekrytoinut ja siirtänyt kuntiin henkilöstöä ilman riittävää osaamista TE-palvelujen tehtäviin. Kokeilukuntien rooli uusien henkilöiden perehdyttämisessä on jo nykyisellään raskas, eikä sitä saa enää uusilla lakimuutoksilla kasvattaa.

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

Kuntaliitto ei edellä kerrotuista syistä pidä tarkoituksenmukaisena, että kunnat joutuvat ottamaan vastuuta uusien TE-toimistosta siirtyvien henkilöiden perehdyttämisestä tehtäviin, joihin heitä TE-toimistojen puolelta siirretään.

SUOMEN KUNTALIITTO

Jarkko Huovinen
johtaja, Elinvoima ja talous

Jari LIndström
projektikoordinaattori